דאיסורא דעתיה. להודיעו שלא נתכוונתי: **כפרומביא.** מי הוי נטירותא ימירתא לגויי לו לא: **הלכה כחנניא.** ולא איכפת לן מי הוי נטירותא ימירתא: **יוצאה באפסר.** אם תמצו בתקיקת קרן אבל בקשירה בעלמא לא דילמא שלפא מרישה מתון שרגשה דק והיא מתנתקת לכאן ולכאן כשמושכין אותה ואתי לאתויי ארבע אמות ברשות הרבים: **אחב לה בוקנה.** שקשר שער זקנה כמין נקב ותחב באפסר לתוכו: **מנחתא.** מתנתקת וקופלת אנה ואנה לברוח מידו: **כאיב לה.** הזקן שנתלש השער ומכאיבה: **פגן הפס.** כסוף פרקין) ולא פרה ברלועה שבין קרניה: **לגוי.** שלועה וקולעה לגוי בין קרניה כמין קליעה מקרן לקרן ואינו אוחזה בה: **לשמר.** שאוחזה בה: **אסור.** דפרה מינטרא בלא אחיזה אלא מוליכה לפניו וקסבר נטירותא ימירתא משוי הוא: **ולשמר מותר.** קסבר נטירותא ימירתא לא משוי הוא: **ארבע באמות.** וקס"ד דהכי קאמר באפסר יוצאות ולא בחטם אלמא נטירותא ימירתא משוי הוא: **ומאי חזית.** דמסמית הא דשמואל מקמיה ההיא סמי ההיא מקמי הא: **דאיסמר.** בהדיא דשמואל הוא דשרי וההוא דמחליפין כדאוקימנא דלא (ה) למעוטינהו מחטם אלא למעוטי נאקה מאפסר דלא מינטרא ביה: **קשרה בעליה.** לפרה אדומה: **במוסרה.** אפסר: **כמוליכה מעיר לעיר.** וסתם פרה פונה למקום מרבץ שלה וצריך לאוחזה כשמוליכה לעיר אחרת ולא נטירותא ימירתא הוא אלא אוכמא היא: **שאני פרה.** אדומה: **דדמיה יקריס.** וכעי נטירותא ימירתא משמולה: **וגלאין כרוכין.** הרלועה סביב לוארן ואע"פ שאינו אוחזה לא משוי הוא לגויי נמי אורחייהו הוא: **נמשכין.** שמושכה ברלועה הקבועה בטבעת השיר: **וגלאין נמשכים.** דנטירותא אוכמא הוא: **ואין וגלאין כרוכים.** לגויי לא אוכמא הוא: **כרוכין לימשך.** כרוכים ברוח שיכול להכניס ידו בין הכרך לגופו או יגיע מעט מן החבל שאם נאחז לברוח ימהר וימאנו: **מולאות.** פרלות: **דאי ס"ד רב דימי נמשכין לחוד קאמר.** אבל כרוכין לא ולא אתא לאשמעינן אלא דמולאות משתמרות באפסר ולא הוי משוי להו: **מדרב יהודה אמר שמואל נפקא.** דקס"ד דקיבלה רבי מיניה דרבי ישמעאל ברבי יוסי: **טבעת אדם.** שטוען באצבע לגוי: **עמאה.** דתכשיט הוא. וממדין יגלגין דמנה בהן תכשיטין אצעדה וצמיד וגו' ואכולהו קאי תתחטאו אתם ושביתם (במדבר לא): **טבעת בהמה.** כגון שיר: **טבעת כלים.** כעין שעושין בראש ידות הכלים: **ושאר כל הטבעות.** כגון העשויות לדלת: טהורות

אמר שמואל הלכה כחנניא. פר"ח דהלכה כרב דאמר בין לגוי בין לשמר אסור מדמשני אביי ורבא ורבינא דהוו בתראי אליביה דהיא דקשרה בעליה במוסרה ועוד דקיי"ל [ה]הלכתא כרב באיסורי הלכך אומר הרב פור"ת דכל נטירותא ימירתא אסור כגון פרה באפסר ובכל גוי בהמה אסור לגאת ומיהו עגלים יוצאות באפסר כדאמר בסמוך ויוצא סוס ברסן דחורמיה בהכי לו באפסר אבל בשניהם ברסן ובאפסר אסור ומותר להשיס הרסן או האפסר בראש הסוס בשבת ואין בו איסור טלטול דמוכן הוא לבהמה ואדם המנהיג סוס בראשו הרביע יוהר אלא יוציא לאם החבל מתחת ידו טפח ומה שבין ידו לסוס יגביה מן הקרקע טפח דהכי אמרינן לקמן בפרקין (ב) ומותר לכרוך חבל האפסר סביב צוארו הבהמה ולגאת דהא עגלי דרב הונא ומולאות של בית רבי יוחנן כרוכין.

אדרבה תפתיים דשמואל הוא דאמר כו'. תימה לרשב"ם מה ראייה מייתי מדאמר שמואל מחליפין לפני רבי כו' דלכאורה משמע דהא דקאמר לעיל לא למעוטי נאקה באפסר דכל זה מדברי שמואל: **קשרה** בעליה במוסרה. הוה מלי לשנויי הא מני חנניא היא והא דמשמע ברש הכונס (ס"ק נה:) דמוסרה שמילה פחותה היא הייטו דוקא כשור: **או** יוצאין ברובין. פי' בקונטרס דמכוון לגוי וכן פירש בתוספתין וקשה לרשב"ם ולהרב פור"ת דלעיל משמע דלגוי לכ"ע אסור ומיהו הרב פור"ת דבהא פליגי דרב הונא סבר דנטירותא נמי מיהא בכרוכין שאם רולה הבהמה לברוח יתפסנה בכריכת האפסר ולא הוי משוי ושמואל סבר כרוכין לא הוי נטירותא: **במתניתא** תנא ברובין [ו]ימשך. רב הונא מתרץ כרוכים לימשך שיש חבל בין אפסר לגופו שהוא נוח לימשך כשירצה ושמואל סבר לימשך דוקא שיש חבל תלוי באפסר: [ז]**בבאין** מגוי אדם לגוי בהמה. פירש"י וכעובדא לאדם נעמא ונמנס פירש כך דאפילו אחר שיחבו לבהמה מקבל טומאה שאינו עולה מלקבל טומאה מכאן ואילך אלא בשינוי מעשה כדמוכח בפ"ק דסוכה (דף יג:) גבי קולר לאכילה ונמלך לסיוון ורש"י בעלמו פירש כן ברש במה אשה (לקמן נח:) [ח]וכופת שאור שיחבו לישיבה דאמר טהור אור"י דמיירי כשיש שינוי מעשה:

[ט]**ומזין** עליהם במקומן. אלעזר לאשמעינן במקומן דלא חיישינן שמא תפול הזאה על הבהמה ויפסלו דתנן במסכת פרה (פי"ב מ"ג) נתכוון להזות על האדם והזה על הבהמה אם יש באזוב [לא] ישנה: [י]וטובלי במקומן. הקשה הר"ר אליעזר אמאי לא מקשה הכא עבילה מאן דכר שמיה כדפריך ברש במה אשה (דף מ.) אמאי דתנן ולא מטבול עד שתרפס ומיירי ר"מ דהכא לא פריך מאוס דמתני' מיירי בדין כלים שמתלגן בין כלי לכלי ואיזה מותר לגאת בו ואיזה אסור ואגב אורחיה אשמעינן אגב דיני כלים ומזין עליהם וטובלין במקומן דכן דרך התנא כי ההוא (לקמן דף פו.) דקתני יולא בקב שלו ואם יש בו בית קבול כתותין טמא אבל ברש במה אשה דמיירי בדיני כלים ואשמעינן דין עבילה אשה פריך שפיר עבילה מאן דכר שמיה: והא

דאיתותב דעתיה א"ל חמור שעסקינן רעים כגון זה מהו לצאת בפרומביא בשבת א"ל הכי אמר אבוך משמיה דשמואל הלכה כחנניא תנא דבי מנשיא [א]עז שחקק לה בין קרניה יוצאה באפסר בשבת בעי רב יוסף תחב לה בזקנה מהו כיון דאי מנתה לה כאיב לה לא אתיא לנתוחה או דילמא [ב]זימנין דרפי ונפיל ואתי לאתויי ד"א ברה"ר תיקו [ג]תנן התם ולא ברצועה שבין קרניה אמר (ליה) ר' ירמיה בר אבא פליגי בה רב ושמואל חד אמר [ד]בין לגוי בין לשמר אסור וח"א לגוי אסור ולשמר מותר אמר רב יוסף תסתיים דשמואל הוא דאמר לגוי אסור לשמר מותר דאמר רב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנניא א"ל אביי אדרבה תסתיים דשמואל הוא דאמר בין לגוי בין לשמר אסור דאמר רב יהודה אמר שמואל מחליפין לפני רבי של זו בזו מהו אמר לפניו [ה]ר' ישמעאל בר' יוסי כך אמר אבא ד' בהמות יוצאות באפסר הסום הפרד והגמל והחמור לאו למעוטי גמל בחטם סמי הא מקמי הא ומאי חזית דמסמית הא מקמי הא סמי הא מקמי הא [ו](דאשכחן שמואל הוא דאמר לגוי אסור לשמר מותר דאתמר) רב חייא בר אשי [ז]אמר רב בין לגוי בין לשמר אסור ורב חייא בר אבין [ח]אמר שמואל לגוי אסור לשמר מותר מיתיבי קשרה בעליה במוסרה כשרה ואי ס"ד משאוי הוא [ט]אשר לא עלה עליה עול אמר רחמנא אמר אביי במוליכה מעיר לעיר רבא אמר שאני פרה דדמיה יקרין רבינא אמר [י]במורד': הסום בשיר וכו': מאי יוצאין ומאי נמשכין אמר רב הונא [יא]או יוצאין כרוכין או נמשכין ושמואל אמר יוצאין נמשכין ואין יוצאין כרוכין במתניתא תנא יוצאין כרוכין לימשך אמר רב יוסף חזינא להו לעיגלי דבי רב הונא יוצאין באפסריהן כרוכים בשבת כי אתא רב דימי אמר ר' חנינא מולאות של בית רבי יוצאות באפסריהן בשבת איבעיא להו כרוכין או נמשכין ת"ש כי אתא רב שמואל בר יהודה א"ר חנינא מולאות של בית רבי יוצאות באפסריהן כרוכים בשבת אמרוה רבנן קמיה דרב אסי הא דרב שמואל בר יהודה לא צריכא מדרב דימי נפקא דאי ס"ד דרב דימי נמשכין קאמר מדרב יהודה אמר שמואל נפקא דאמר רב יהודה אמר שמואל מחליפין היו לפני רבי של זו בזו מהו אמר לפניו ר' ישמעאל בר' יוסי כך אמר אבא ארבע בהמות יוצאת באפסר הסום והפרד והגמל והחמור אמר להו רב אסי איצטריך להו דאי מדרב יהודה נפקא הוה אמינא אמר לפניו ולא קיבלה מיניה קמ"ל דרב דימי ואי דרב דימי הוה אמינא ה"מ נמשכין אבל כרוכין לא קמ"ל דרב שמואל בר (רב) יהודה: ומזין עליהן וטובלין במקומן: למימרא דבני קבולי טומאה נינהו והתנן [יב]טבעת אדם טמאה [יג]וטבעת בהמה וכלים [יד]ושאר כל הטבעו' טהורות

מסורת הש"ס

(א) לקמן מד:, כ) [תוספ' פ"כ], ג) ס"ל מינו וכ"נ מלי היה עלה אחמר וכו', ד) [לקמן מד:], ה) [נסכ], ו) כלים פי"ב מ"ח, ז) [דף נד:], ח) [כמותו מנ:], ט) שיך לע"ב, י) [כ' דבורים אלו שיך לעיל נחמנה].

תורה אור השלם

ו ואת חקת התורה אשר צוה יי לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול: במדבר יט ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לאחמר יכי דלאו למעוטי גמל מחטם אלא: (ב) תוס' ד"ה אמר וכו' לקמן כפירקין. נ"ב ד' נד ע"ב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בבאין וכו' וכ"ת שאר שיחרו לשיבה דאמר טהור. מולין קכט ע"ב ופי' ב"ב יט ע"ב פוס' ד"ה תיקון ליה:

מוסף רש"י

ולא ברצועה שבין קרניה. דמשמי' היא לה (לקמן נד:).

רבינו חננאל

ואמר בין לגוי בין לשמר אסור, ושמואל אמר לגוי אסור לשמר מותר. ומותבינן לרב קשרה לפרה אדומה בעליה במוסיתה כשרה, קשיא לרב דאמר לשמר בשבת אסור שנמצאת מוסרה בפרה (מחדי) (משאוי) והמשאוי פוסל בפרה. אמאי קתני כשרה. ופירק אביי ורבא ורבינא דהוא בתרא, לעולם לשמר כמשאוי והכא בפרה מורדת ומשום הכי לא הויה מוסרה משאוי עליה, אבל כולי עלמא משאוי היא כרב. ומדרמשני רבינא לאוקמה כרב שמע מינה הילכתא כוותיה דרב. יוצאין ברוכין, שהיו אפסריהן כרוכין על צוארריהן. ואסיקנא דיוצאין כרוכין וכ"ש נמשכין. מולאות, פי' פרדות של בית רבי היו יוצאות באפסריהן כרוכין בשבת. יוצאין ונמשכין בשיר ומדין עליהן וטובלין במקומן. פי' שיר, כעין צמידין כדמתרגמינן שירין. ואקשינן וכי טבעות של בהמה בני קבולי טומאה נינהו והתנן בכלים פרק י"ב טבעת אדם טמאה, טבעת בהמה וכלים ושאר כל הטבעות

עין משפט נר מצוה

ה א ב מיי' פ"כ מהל' שבת הלכה יח:
ו ב מיי' שם סמג לאין סה טוש"ע א"ח סי' שה סעיף יז:
ז ד מיי' שם וס"פ מהל' פרה אדומה הלכה ז' סמג עשין לגב טוש"ע א"ח סי' שה סעיף ד:
ח ה (מיימ' פ"כ מהל' שבת הל' מ') טור ושו"ע שם סעיף ה:
ט ו מיי' פ"מ מהל' כלים הלכה ז:
י ז שם הלכה ז:
יא ח שם הלכה ט:

רב נסים גאון

אחק חמשיה במה בהמה שאני פרה דדמיה יקרין. במסכת ע"ז בפרק אין מעמידין בהמה (דף כז:) דברו עלה פי דאלך למא קאל ר"א אומר ישראל היו משמרין אותה משעה שנגזרה הסב מאנא אל חידרן קאלו עלי טריק אל סואל מנא ידעינן וג אל נוראב אמר רב (כי דברו בזה הענין למה שאמר רבי אליעזר לפי מה שבא החידרן אמרו בדרך שאלה מנא ידעינן, ובאה התשובה) אמר רב כהנא כוס אדום מעבירין לפניה בשעה שעולה עליה וכו', אי הכי אמאי דמיה יקרין האיל ושתי שערות פוסלות בה.